کنایه لاوروف به شایعه روابط ترامپ با روس ها

وزیر خارجه روسیه در مصاحبه با ان. بی. سی گفت که این احتمال وجود دارد که ترامپ وپوتین، بیش از سه بار در جریان نشست گروه ۲۰ با یکدیگر ملاقات کرده باشند. آنها حتی ممکن است با یکدیگر در زمان رفتن به سرویس بهداشتی هم ملاقات کرده باشند! لاوروف افزود: اگر آمریکایی ها اصرار دارند که ما در انتخابات ۲ دوره قبل آمریکا نیز دخالت کرده ایم به این معناست که اوباما هم پیروزی اش را مدیون ما بوده است.

تحلیل رسانه ها

پشت پرده کودتای امنیتی سعودی

الاخبار

ساعاتی از انتشار مطالبی درباره شب سرنگونی محمد بن نایف ولیعهد سعودی از قدرت در رسانه های غربی نگذشته بود که دستورات پادشاهی جدیدی از دربار سعودی صادر شد. این دستورات جدید بیانگر نگرانی ولیعهد جدید از بقایای حامیان بن نایف و احتمال شورش در درون خاندان حاکم سعودی علیه خودش است. محمد بن سلمان ولیعهد جدید سعودی روند کودتای خود که براساس آن محمد بن نایف ولیعهد سابق و پسر عمویش را سرنگون کرد، تکمیل می کند. محمد بن سلمان برای کنار زدن بقایای حامیان محمد بن نایف از ارکان قدرت به ویژه اداره ها و دستگاه های امنیتی خود بسیج شده است. این ها همان افسران و مسئولانی هستند که برای محمد بن سلمان اعتماد کردن به آنها دشوار است یا این شک و شبهه درباره آنها مطرح است که به وزیر کشور سابق (محمد بن نایف) وفادار هستند. به نظر می رسد روند تغییرات در بخش های وزارت کشور با هدف پاک سازی آن از بقایای حامی محمد بن نایف کار آسانی برای محمد بن سلمان نبوده است و از این رو، وی مجبور شد دستگاهی را موسوم به "ریاست امنیت کشور" اختراع کند تا از این طریق بتواند هرم قدرت امنیتی در کشور را به قبضه خود درآورد و از طریق نفوذ در دستگاه های امنیتی، ضمانتی را برای مقابله با هر گونه شورش احتمالی علیه خودش ایجاد کند. محمد بن سلمان جوان برای رهبری این ماموریت مهم، عبدالعزیز الهوینی مشاورش در امور کودتاها و مهندس سرنگونی محمد بن نایف در کاخ مکه را انتخاب کرد. مهم ترین نکته در دستورات پادشاه سعودی این است که – از جنبه اختیارات اعطا شده به دستگاه ریاست امنیت کشور – همه نهادها و دستگاه های امنیتی کشور زیر نظر این دستگاه جدید خواهند بود و کار خواهند کرد. اما از جنبه عملی نیز ساختار دستگاه ریاست امنیت کشور به گونه ای خواهد بود که اداره های مختلف امنیتی از اداره کل آگاهی گرفته تا نیروهای امنیتی ویژه، نیروهای واکنش سریع و امنیت پرواز، اداره کل امور فنی و مرکز اطلاعات ملی و مبارزه با تروریسم را شامل خواهد شد و همه این نهادها زیر مجموعه دستگاه ریاست امنیت کشور خواهند بود. این ساختار دستگاه جدید ریاست امنیت کشور بیانگر نگرانی و ترس ولیعهد جدید است که به تاج و تخت پدرش چشم دوخته است. محمد بن سلمان نگران شورش و سرپیچی در درون خاندان سعودی یا نفوذ حامیان (محمد بن نایف) در دستگاه های حکومتی است زیرا در طول هفته های اخیر نظرات مملو از کینه و انتقام جویی بن نایف و دیگر فرزندان و نوادگان عبدالعزیز را که در نتیجه کودتای وی، کنار زده شده اند، دیده است.

سرمایه گذاری روسیه و آمریکا روی نبرد ناوها

رقابت تسلیحاتی این بار در دریا

رزمایش چین و روسیه در دریای بالتیک

دکتر علیرضا ضاخواه- این روزها رقابت تسلیحاتی میان مسکو و واشنگتن با سرعت زیادی در جریان است. علی رغم پایان جنگ سرد و تلاش برای عادی سازی روابط میان دو کشور، همچنان کاخ کرملین و کاخ سفید یکدیگر را مهم ترین دشمن و رقیب استراتژیک می دانند؛ از همین رو تلاش برای تقویت حضور نظامی در نقاط مختلف جهان و رقابت تسلیحاتی دو مولفه ای است که از بعد نظامی میان دو کشور قابل رصد می باشد. روند رو به تقابل روسیه جدید با غرب را برای اولین بار ادوارد لوکاس در کتابی با نام «جنگ سرد جدید: روسیه پوتین و تهدید آن برای غرب» در سال ۲۰۰۹ مطرح کرد. شالوده سخن او در این کتاب این است که روسیه به رهبری پوتین به تدریج از روند همکاری با غرب به سوی تقابل با غرب تغییر مسیر خواهد داد؛ چیزی که لوکاس آن را «جنگ سرد جدید» نام نهاد. حمله برق آسای روسیه به خاک گرجستان در سال ۲۰۰۸ و جداکردن شبه جزیره استراتژیک کریمه از اوکراین و الحاق آن به خاک روسیه در ۲۰۱۴ دو نمونه از شواهدی است که نشان از تقابل روسیه و غرب در فضای جنگ سرد جدید دارد.

■ **نگرانی نظامیان از اسب تروای روسی**

در همین راستا سرفرمانده نیروهای آمریکایی در اروپا روز پنج شنبه گفت که متحدان این کشور در شرق اروپا نگرانند که رزمایش های بزرگ ارتش روسیه در ماه سپتامبر ممکن است «اسب تروا» و هدف از آن باقی گذاشتن بخشی از تسلیحات در خاک بلاروس باشد. به گزارش خبرگزاری رویترز، روسیه تلاش کرده به ناتو تضمین دهد که ابعاد این رزمایش در چارچوب مقررات بین المللی خواهد بود ولی مقامات ناتو و فرماندهان نظامی آمریکا در مورد ابعاد و اهداف این رزمایش نگرانند. ژنرال بن هاجز سرفرمانده نیروهای آمریکایی در اروپا در مصاحبه ای به رویترز گفت که مقامات ناتو و کشورهای هم پیمان با دقت تجهیزات نظامی و تسلیحاتی را که در ماه سپتامبر برای این رزمایش به بلاروس منتقل خواهد شد زیر نظر خواهند گرفت و خواهند دید آیا تمامی آنها به روسیه باز گردانده می شود یا نه. او در بخشی از این مصاحبه گفت: «نگرانی کشورهای شرق اروپا این است که روسیه از روشی مثل اسب تروا استفاده کند. تجهیزات و تسلیحات را به بهانه رزمایش به بلاروس بیاورد و یکباره تمامی این نیروها و تجهیزات را به نقطه دیگری منتقل کند.» ژنرال هاجز گفت: هیچ شواهدی در دست ندارد که ثابت کند روسیه واقعا چنین طرحی دارد و لی شفافیت بیشتر از سوی روسیه می تواند به برطرف کردن نگرانی ها در مورد رزمایش تابستانی آن کشور کمک کند. کشورهای عضو ناتو به این دلیل نگرانند چون در رزمایش های قبلی روسیه واحدهای نیروی مخصوص، موشک های دوربرد و هواپیماهای بدون سرنشین نیز شرکت داشتند. مقامات ناتو می گویند بعدها از همین ابزارها و تاکتیک ها برای الحاق کریمه به خاک روسیه در سال ۲۰۱۴ و حمایت از شورشیان شرق اوکراین و دخالت نظامی روسیه در جنگ داخلی سوریه استفاده شد.

■ **مسلح سازی دریا**

در تحولی دیگر شاهد افزایش رقابت تسلیحاتی میان واشنگتن و مسکو در آب های آزاد و دریاها هستیم. نیروی دریایی آمریکا مستقر در ژاپن با انتشار بیانیه ای اعلام کرد، آمریکا ناوشکن خود را مجهز به موشک های هدایت شونده با قابلیت پدافند موشکی بالستیک سال آینده در منطقه یوکوسوکای ژاپن مستقر خواهد کرد. همچنین وزارت دفاع آمریکا در بیانیه ای اعلام کرده است که ناو هواپیما بر نسل جدید آمریکا موسوم به ناو جرالد آر. فورد روز شنبه رسما در نیروی دریایی آمریکا به خدمت گرفته شد. ناو نسل جدید یو اس اف جرالد آر. فورد اولین ناو کلاس جدید "جرالد آر. فورد" خواهد بود و اولین کلاس ناوهای نسل جدید آمریکایی است. به گزارش اسپوتنیک ناو هواپیما بر کلاس ناو جرالد آر. فورد که از آن به عنوان "نماد قدرت نظامی آمریکا" یاد می شود، اولین فروند از نسل ناوهای هواپیما بر جدید آمریکا پس از چهل سال است. طراحی ناوهای کنونی ایالات متحده مربوط به چهار دهه پیش است. در همین حال وزارت دفاع آمریکا تشریح کرد که نیروی دریایی این کشور قصد دارد ۴۳ میلیارد دلار برای توسعه و ساخت سه ناو کلاس جرالد آر. فورد و همچنین کلاس های جان اف کندی و اینترپرایز در آینده سرمایه گذاری کند. ناو کلاس جرالد آر. فورد که با سه سال تاخیر و صرف میلیاردها دلار بودجه اضافی قرار است وارد خدمت شود، بنا به اعلام مقام های آمریکایی در بر دارنده دستاوردهای پیشرفته چشمگیری نسبت به ناوهای سابق است. از جمله این توانایی ها داشتن سیستم پرتاب هواپیمای الکترومغناطیسی، رادار دو بانده و سیستم های یکپارچه جنگی است. این ناو به عنوان قدرتمندترین ناو هواپیما بر آمریکا قرار است فردا در پایگاه نیروی دریایی آمریکا به نام پایگاه "نور فلک" در ساحل ویرجینیا آغاز به کار کند. قرار است این کلاس از ناوها به طور تدریجی جایگزین ناوهای کلاس نیمیتز شود. در این ناو ۲ هزار و ۶۰۰ ملوان در مجموع خدمت خواهند کرد که ۶۰۰ عدد کمتر از پرسنل ناو کلاس نیمیتز است. از سوی دیگر تبدیل نیروی دریایی روسیه به دومین قدرت برتر جهانی، تازه ترین راهبرد ابلاغ شده از سوی ولادیمیر پوتین رئیس جمهور روسیه است. به گزارش واحد مرکزی خبر به تازگی رئیس جمهور روسیه، راهبرد جدید دریایی این کشور را برای مقابله با برتری طلبی دریایی آمریکا و برخی کشورهای غربی و نیز افزایش توان بازدارندگی کشورش ابلاغ کرد.

امیرقطر: هرگز از سیاست های خود دست برنمی داریم

آماده مذاکره بدون مداخله و دیکته هستیم

با گذشت بیش از یک ماه از آغاز بحران در روابط میان امارات، بحرین و مصر به رهبری عربستان سعودی با قطر، این بحران همچنان به صورت لاینحل باقی مانده است. در همین حال روز گذشته امیر قطر سکوت خود را شکست و برای اولین بار از زمان آغاز بحران عربی به بیان مواضع خود پرداخت. به گزارش الجزیره، تمیم بن حمد آل ثانی در سخنرانی خود ضمن تمجید از پایداری مردم قطر در مقابل محاصره و تحریم ها اعلام کرد که دوحه هرگز از سیاست های خود دست بر نمی دارد، با این حال آماده مذاکره بدون مداخله و دیکته است. تمیم بن حمد با بیان این که هر گونه راه حلی باید طبق دو اصل یعنی احترام به حاکمیت کشور و بدون دیکته کردن خواسته ها باشد، تصریح کرد: هر مقدمه ای برای حل بحران باید تضمین کند که به شیوه های انتقام جویانه از ملت ها بازنمی گردیم. امیر قطر همچنین از تمام کسانی که حریم هوایی، دریایی و منطقه ای خود را که زمانی به روی این کشور بسته بودند، باز کردند، تشکر کرد. وی از تلاش های میانجی گرانه امیر کویت و در عین حال از حمایت های آمریکا از این میانجی گری و مواضع سازنده انگلیس، فرانسه، آلمان و کل اروپا و روسیه تقدیر کرد. همچنین روز گذشته امیر قطر با صدور فرمانی دستور اصلاحاتی در قانون مبارزه با تروریسم این کشور را صادر کرد. بر اساس این فرمان، دو فهرست از افراد و سازمان های تروریستی تنظیم خواهد شد. قرار است مفاهیمی چون «تروریست» نیز تدقیق شود. پیش از این انور قرقاش، وزیر مشاور در امور خارجه امارات اصلاحات انجام شده در قانون مبارزه با تروریسم قطر را گام مثبتی برای برخورد جدی با لیست شروط کشورهای محاصره کننده دانست. او به تازگی تاکید کرده است: «اکنون توپ در زمین قطر است». از سوی دیگر به گزارش روزنامه الشرق الاوسط وزیر خارجه عربستان در یک کنفرانس مطبوعاتی مشترک با همتای ایتالیایی خود در رم گفت: ما منتظر این هستیم که دوحه به خواسته هایمان و اصولی که درباره آن اختلافی وجود ندارد پاسخ بدهد تا بتوانیم صفحه جدیدی در روابط با قطر باز کنیم. ما برای تغییر مطلوب صبر می کنیم. وی گفت: "تمامی چیزی که ما می خواهیم این است که دوحه به این اصول پایبند باشد و به آن عمل کند. عربستان، امارات، مصر و بحرین این اقدامات را به خاطر آسیب رساندن به قطر اتخاذ نکردند بلکه به خاطر دردورنجی که تحمل کردند این اقدامات را انجام دادند." همزمان، وزیر خارجه آمریکا با اعلام این که واشنگتن از اقدامات دوحه در ارتباط با یک توافق با هدف مبارزه با تروریسم، رضایت دارد از چهار کشور عربی خواست به محاصره زمینی قطر پایان دهند.

با صاحب نظران

پیامدهای جهانیِ بی کفایتی ترامپ

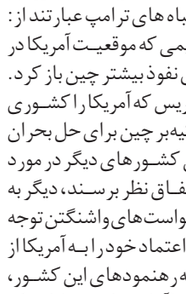

استفان مارتین والت استاد روابط بین الملل دانشگاه هاروارد در یادداشتی برای نشریه فارین پالیسی در مورد "پیامدهای جهانی بی کفایتی ترامپ" می نویسد: آمریکا در بیشتر دوره های پس از جنگ، از حضور افراد لایق بهره برد. پیروزی در جنگ جهانی دوم، ایجاد نهادهای قدرتمندی مانند ناتو و "سیستم برتون وودز" و مدیریت تقریباً موفق در رقابت های جنگ سرد با شوروی، تمام این ها دنیا را متقاعد کرد که مقامات آمریکایی کار خود را خوب بلدند، اما از آن زمان به بعد امور آمریکا از خوب به بد، بدتر و واقعاً افتضاح تغییر کرد. دولت بیل کلینتون بحران اقتصادی آمریکا را تقریباً خوب مدیریت کرد، اما عملکردش در سیاست خارجی متوسط بود. همچنین، سیاست هایش در خاور میانه بستر را برای مشکلات بزرگ تر فراهم کرد. دولت جورج دبلیو بوش کارشناسان باتجربه بسیاری داشت، اما ترکیب غرور، جهل ریاست جمهوری، وحشت از حملات یازده سپتامبر و نفوذ مصیبت بار ایدئولوگ های "نومحافظه کار"، پیامدهای سنگینی در عراق و افغانستان ایجاد کرد. اوباما عملکرد بهتری داشت، اما برخی اشتباه های بوش جوان را تکرار کرد (البته در مقیاس کوچک تر). حال می رسیم به ترامپ. تنها شش ماه از ریاست جمهوری اش می گذرد، اما عواقب ناگوار بی کفایتی اش آشکار شده است. اول این که وقتی اطلاعات و شناخت کافی از دنیا نداشته باشی و کابینه ات هم فاقد مهارت های لازم برای جبران جهل رئیس جمهور باشند، اشتباه های سیاسی بزرگی رخ می دهند. بزرگ ترین اشتباه های ترامپ عبارتند از: ۱- لغو همکاری TTP، تصمیمی که موقعیت آمریکا در آسیا را تضعیف کرد، راه را برای نفوذ بیشتر چین باز کرد. ۲- خروج از توافق اقلیمی پاریس که آمریکا را کشوری منکر علم جلوه می دهد. ۳- تکیه بر چین برای حل بحران کره شمالی. دوم این که وقتی کشورهای دیگر در مورد صلاحیت نداشتن آمریکا به اتفاق نظر برسند، دیگر به پیشنهادها، راهنمایی ها و درخواست های واشنگتن توجه نخواهند کرد. کشورهایی که اعتماد خود را به آمریکا از دست می دهند، به جای اتکا به رهنمودهای این کشور، تعامل و توافق با دیگر کشورها را آغاز می کنند. با یکدیگر و گاهی با کشورهای رقیب یا دشمن آمریکا وارد معامله می شوند. اگر آمریکا از مدیریت جهانی کنار بکشد، ۹۵ درصد باقیمانده جهان نظم جهانی نوینی ایجاد می کنند که آمریکا در آن نقش و سهم کوچکی داشته باشد.